

Błogosławieni, którzy bronią życia u jego początku

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- Pogłębienie znajomości nauczania Kościoła na temat początku ludzkiego życia.
- Kształtowanie umiejętności moralnej oceny zachowania dotyczącego przekazywania życia.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ocenia aborcję, antykoncepcję oraz *in vitro* w perspektywie nauki Kościoła;
- wskazuje różnice pomiędzy *in vitro* a naprotechnologią;
- uzasadnia godność stosowania naturalnego planowania rodziny jako metody szanującej dar ludzkiej płciowości;
- omawia skutki zdrowotne antykoncepcji i aborcji;
- dowodzi konieczności wspierania kobiet w stanie błogosławionym i odpowiedzialności obojga rodziców i bliskich za poczęte dziecko;
- wyjaśnia, na czym polega duchowa adopcja dziecka poczętego.

Pojęcia i postaci

Naturalne planowanie rodziny, naprotechnologia, aborcja, antykoncepcja, *in vitro*, Gianna Jessen.

Wartości

Szacunek do życia od poczęcia, wspieranie poczętego życia; wspieranie kobiet w stanie błogosławionym, odpowiedzialne rodzicielstwo.

Metody i środki

Projekcja filmu, burza mózgów, praca z podręcznikiem, praca z Pismem Świętym, miniwykład, formularz gwiazda, dyskusja, wydruki formularzy gwiazd, ewentualnie fragmenty biblijne, zwiastun filmu i sprzęt, aby go odtworzyć.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Śpiew *Jesteś życiem mym*.

<https://www.giszowiec.org/spiewnik/j/1355-jestes-zyciem-mym> (dostęp: 7.06.2023).

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: wyjaśnię, dlaczego aborcja, antykoncepcja oraz *in vitro* są negatywnie oceniane przez Kościół; odróżnię naprotechnologię od *in vitro* jako metodę leczenia niepłodności; wykażę, w jaki sposób naturalne planowanie rodziny jest poszanowaniem Bożego daru płciowości; uzasadnię konieczność wspierania dzieci zagrożonych aborcją oraz ich rodzin.

Metoda – projekcja filmu. Katecheta wyświetla uczniom zwiastun filmu pt. *Każde życie jest cudem*, którego bohaterka przeżyła własną aborcję.

<https://www.youtube.com/watch?v=YslBuRygfCY> (dostęp: 7.06.2023).

Po wyświetleniu zwiastuna katecheta dopowiada, że historia ukazana w filmie wydarzyła się naprawdę, a bohaterką jest Gianna Jessen. Choć ucierpiało nieco jej zdrowie, to Gianna opowiada dziś o wartości życia i próbuje uchronić przed zabiciem miliony poczętych dzieci, skazanych przez najbliższe im osoby, czyli rodziców, na najwyższy wymiar kary – karę śmierci.

Metoda – burza mózgów. Uczniowie wspólnie zastanawiają się, co może prowadzić do decyzji o aborcji. Odpowiedzi zapisywane są na tablicy, a katecheta odnosi się do nich. W przypadku odpowiedzi związanych z podejmowaniem współżycia pozamałżeńskiego katecheta zwraca uwa-

gę na to, że tzw. „niechciana” ciąża jest poprzedzona łamaniem Bożych praw. Gdyby więc od początku ludzie szanowali Boży zamysł przekazywania życia, o ileż mniej byłoby takich sytuacji. Odnośnie do diagnoz i podejrzeń choroby u dziecka, uczniowie poznają historię z podręcznika (punkt: „Z życia wzięte”).

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie zapoznają się z historią Pauliny i Karola, którym lekarze doradzali aborcję. Katecheta wyświetla lub zapisuje kilka cytatów z Biblii, a uczniowie wybierają ten, który ich zdaniem najbardziej pasuje do historii małżonków i zapisują go w zeszycie.

Cytaty:

- „Z całego serca Bogu zaufaj, nie polegaj na swoim rozsądku” (Prz 3, 5).
- „Nie lękaj się, bo Ja jestem z tobą; nie trwóż się, bo Ja jestem twoim Bogiem” (Iz 41, 10).
- „Nie będzie się lękał niepomyślnej nowiny; mocne jego serce, zaufało Panu” (Ps 112, 7).
- „Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego” (Łk 1, 37).
- „Trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi” (Dz 5, 29).

Metoda – praca z Pismem Świątym. Lektura tekstów biblijnych: Rdz 1, 28; Wj 20, 13; Ps 139, 1–3. 13–15 (można wyświetlić je na rzutniku lub rozdać uczniom).

Analiza tekstów: do jakich postaw wzywają wskazane fragmenty? Uczniowie podają propozycje, w razie potrzeby katecheta naprowadza ich na właściwe stwierdzenia, by każdy fragment został hasłowo skomentowany i zapisany w zeszycie, np.: Rdz 1, 28 – współpraca w przekazywaniu życia; Wj 20, 13 – szacunek dla ludzkiego życia, postrzeganie życia jako daru Bożego; Ps 139, 1–3. 13–15 – zachwyt nad życiem ludzkim jako dziełem Boga.

Metoda – miniwykład. Katecheta omawia postawy sprzeczne z Dekalogiem odnośnie do początku ludzkiego życia – zarówno niechęć do przekazania życia (antykoncepcja), wrogość wobec życia poczętego prowadzącą do aborcji, jak i chęć posiadania dziecka za wszelką cenę (*in vitro*). Bóg w swej mądrości stworzył człowieka obdarzonego rozumem, by ten mógł naśladować Stwórcę w korzystaniu z wszelkich dóbr, także w korzystaniu z daru płciowości. Naturalne planowanie rodziny jest oparte na znajomości ludzkiego ciała i zależnie od planów małżonków

pozwała na podejmowanie współżycia, gdy są gotowi na przyjęcie dziecka bądź współżycie jedynie w okresie niepłodnym, jeśli z ważnych względów chcieliby w innym czasie powiększyć rodzinę. Nie jest to „naturalna antykoncepcja”, ponieważ działanie małżonków nie jest „przeciwnie poczęciu”, do którego może dojść, ale uszanowaniem naturalnego rytmu płodności i podporządkowaniem zmysłów rozumnej decyzji.

Metoda – praca z podręcznikiem, formularz gwiazda. Uczniowie czytają tekst z podręcznika i na każdym z ramion gwiazdy na odwrocie podanego zachowania zapisują jego ocenę w odniesieniu do przykazania „Nie zabijaj”. Mówiąc o naprotechnologii oraz *in vitro*, katecheta zachęca uczniów do zastanowienia się, która z metod faktycznie służy wyleczeniu niepłodności.

Metoda – dyskusja. Uczniowie wykonują ćwiczenie 2 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”). Zastanawiają się wspólnie, które z metod są bardziej ekologiczne: naturalne planowanie rodziny czy antykoncepcja.

Podsumowanie lekcji

Katecheta podsumowuje lekcję, podkreślając, że Bóg przez przykazanie „Nie zabijaj” wzywa do poszanowania życia, które zawsze jest darem Bożym. Rodzice są współpracownikami Boga w dziele stworzenia, jednak „tylko” przekazują życie, a nie potrafią go dać. Dawcą życia jest Bóg – dlatego Kościół z tak wielkim szacunkiem odnosi się do życia od poczęcia. Od poczęcia też dziecko powinno móc rozwijać się bezpiecznie i czuć, że jest kochane. Postawy przeciwne życiu zagrażają w pierwszej kolejności dziecku (warto wspomnieć o tzw. syndromie ocalańca oraz o nadopiekuńczości względem kolejnych dzieci u kobiet, które dokonały aborcji). Pośrednio taka mentalność zagraża także kobiecie oraz małżeństwu, jak i społeczeństwu, w których jest przyzwolenie na dowolne zarządzanie własną płciowością. Wskazuje na jeszcze jeden walor metod naturalnych planowania rodziny – ich zgodność z naturą ludzką i całym stworzeniem.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Przed modlitwą katecheta opowiada o idei adopcji dziecka poczętego i wspierania modlitwą dziecka zagrożonego aborcją.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- Biologia:

Początek życia ludzkiego – ewolucja życia: istota procesu ewolucji organizmów i źródła wiedzy o jej przebiegu; podobieństwa i różnice między człowiekiem a małpami człekokształtnymi jako wynik procesów ewolucyjnych.

- Wiedza o społeczeństwie:

Szacunek dla człowieka: prawa człowieka – godność człowieka: podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka; przeciwstawianie się zjawiskom braku tolerancji wobec różnych mniejszości.

- Wychowanie do życia w rodzinie:

Wartość życia ludzkiego – życie jako fundamentalna wartość: planowanie dzieciństwa rodziny; odpowiedzialne rodzicielstwo; fazy psychofizycznego rozwoju człowieka w okresie prenatalnym i postnatalnym; szacunek dla ludzkiego ciała; podstawy higieny; troska o zdrowie; osoby z niepełnosprawnością jako wartościowi partnerzy w koleżeństwie, przyjaźni, miłości i rodzinie; troska o osoby chore i umierające; pamięć o zmarłych, współtowarzyszenie bliskim w przeżywaniu żałoby.

Odpowiedzialne rodzicielstwo – płodność: płodność jako wspólna sprawa kobiety i mężczyzny; metody rozpoznawania płodności, ich przydatność w planowaniu rodziny i diagnostyce zaburzeń; pojęcie antykoncepcji i jej rodzaje, ocena stosowania poszczególnych środków antykoncepcyjnych w aspekcie medycznym, psychologicznym, ekologicznym, ekonomicznym, społecznym i moralnym; różnice między antykoncepcją a naturalnym planowaniem rodziny, zapłodnieniem *in vitro* a naprotechnologią; gotowość członków rodziny na przyjęcie dziecka z niepełnosprawnością; sytuacja rodzin mających trudności z poczęciem dziecka i doświadczających śmierci dziecka przed narodzeniem.

- Język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej: Słownictwo religijne: np. osoba niepełnosprawna, aborcja, błogosławieństwo.

Załącznik 1

